

Parcul Național Orhei – potențial natural și turistic

Elena SCOBIALĂ

Parcul Național Orhei, un areal cu un potențial natural impresionant care

ne poate aduce importante beneficii de ordin social, economic și în mod evident, de mediu.

Acum câțiva ani, mai exact în iulie 2013, prin Hotărâre de Parlament (Nr. 201), autoritățile au aprobat fondarea Parcului Național Orhei. Un eveniment deosebit de important pentru țara noastră în contextul în care acesta este primul și unicul, la moment, Parc Național din Moldova.

Parcul se află în zona centrală a Republicii Moldova, pe o suprafață de 33792,09 ha, în hotarele administrativ-teritoriale ale raioanelor Orhei, Strășeni, Călărași și Criuleni, cuprinzând total sau parțial 18 localități, printre care: Ghetlova, Morozeni, Neculăieuca, Ivancea, Peresecina, Donici, Teleșeu, Pohorniceni, Puținți, Trebujeni, Seliște, Vatici, Codreanca, Românești, Țigănești, Bravicea, Săseni și Mășcăuți. Nucleele principale ale Parcului sunt Rezervația cultural-naturală „Orheiul Vechi”, Rezervația peisagistică Trebujeni, segmentul de pădure Curchi cu mănăstirea omonimă și Rezervația peisagistică Țigănești cu Mănăstirea Țigănești.

Astfel, prin statutul de Parc Național, resurselor naturale, culturale, istorice și de agrement din aceste localități,

li s-a oferit protecție specială. Parcul ar fi instituția publică care trebuie să se ocupe de menținerea și utilizarea rațională a diversității biologice din aria protejată. La fel, acesta ar trebui să contribuie la utilizarea eficientă a resurselor recreative și economice din areal, minimizând impactul activității umane asupra bunurilor și arilor protejate.

Terenurile au fost selectate să devină parte componentă a Parcului pentru că aici găsim ecosisteme naturale (forestiere, de stepă, de luncă, acvatice și palustre, petrofite) cu o diversitate floristică și faunistică foarte bogată și, mai ales, rară!

Plante precum sofrânelul – plantă decorativă a cărei flori conțin uleiuri eterice, folosite în calitate de condiment și colorant alimentar; Laleaua peștriță – o plantă decorativă care ne înfrumusețează viața. Este o specie vulnerabilă, inclusă în Cartea Roșie a Republicii Moldova. Crinul de pădure – plantă meliferă, utilizată ca plantă decorativă în grădini și parcuri este și plantă tinctorială care servește pentru vopsirea lânii în culoare neagră. În medicina populară este folosită ca diuretic.

Mamifere care ne amintesc despre cât este de diversă lumea în care existăm: pisica sălbatică – felina a cărei corp atinge lungimea de 110 cm, iar greutatea 8 kg (specie inclusă în Cartea Roșie). Popândăul – o specie de rozătoare tare draguță, care, săpând galerii afânează solul – un fel de agregat agricol natural. Ciocănitorele negre – sanitari ai arborilor, care curăță scoarța de insecte dăunătoare. Acvila mică – răpitorul

care are sarcina de a echilibra prezența diferitor specii de animale în comunitățile terestre, un alt agent sanitar care curăță ecosistemele de organisme moarte și infectate. Fluturile ochi de păun mare – harnica insectă care se ocupă de polenizarea florilor. Monumente ale naturii - 7 arbori seculari, reciful amplasat pe o suprafață de 3 ha și Stânca Măgla din satul Piatra, Defileul Orhei (100 ha), rezervații peisagistice (Țigănești și Trebujeni). Toate acestea completează de valori culturale precum situri arheologice, mănăstiri și vechi biserici parohiale, conace boierești, muzee și meșteri populari, creează potențialul Parcului Național Orhei, un veritabil tezaur natural și cultural.

Activități precum etichetarea unor produse alimentare sau de artizanat originare din cadrul unui Parc Național ar putea crește valoarea acestora atât în Moldova, cât și în afara hotarelor țării.

Dezvoltarea ecoturismului prin identificarea și promovarea celor mai interesante locuri puțin cunoscute și evidențierea frumuseții ecosistemelor naturale de care dispunem ar contribui la responsabilizarea oamenilor față de natură în ansamblu, ar fi o bună oportunitate de a instrui copiii în cadrul unor lecții practice în sânul naturii, dar și de a le insufla dragostea de țară, dragostea față de natură. Bineînțeles, ar fi o foarte bună modalitate de a diversifica oferta turistică a țării și respectiv de a atrage un număr mai mare de turiști, inclusiv străini.

Numeroasele oportunități de atragere a fondurilor pentru dezvoltarea Par-

Vedere panoramică a Rezervației Orheiul Vechi
Foto: A.R.

cului și reabilitarea valorilor culturale (a conacelor, mănăstirilor, muzeelor) din acest areal ar însemna, în mod clar, și dezvoltarea comunităților, creșterea nivelului de trai și speranța într-un viitor mai bun pentru locuitori. Nu în ultimul rând, asigurarea deplină a regimului de arie protejată de acest nivel, va asigura menținerea biodiversității și îmbunătățirea calității ecosistemelor existente.

Aceste abordări, și nu numai, vor fi aprofundate în cadrul implementării Proiectului „Comunitate responsabilă – peisaj terestru conservat”, desfășurat de Mișcarea Ecologistă din Moldova cu suportul Programului de Granturi Mici GEF, implementat de PNUD, în regiunea pilot Rezervația cultural-naturală „Orheiul Vechi”. Scopul acestui

proiect este de a dezvolta un model de valorificare și conservare a peisajului la nivel de comunitate în zona pilot rezervația cultural-naturală Orheiul Vechi și de a iniția un proces de completare și ajustare a cadrului legislativ în vederea conservării peisajului la nivel național.

Aceste resurse reprezintă o mină de aur, care ne-ar ajuta să facem mai atractivă țara noastră și să creștem valoarea potențialului existent. Rămâne doar ... să acționăm!

Articol publicat în cadrul Proiectului „Comunitate responsabilă - peisaj terestru conservat, implementat de Mișcarea Ecologistă din Moldova cu suportul Programului de Granturi Mici GEF, implementat de PNUD. Opiniile exprimate în această lucrare sunt cele ale autorului și nu angajează responsabilitatea Programului de Granturi Mici al GEF.

